

РЕФЕРАТ
ЗА ИЗБОР НА ЕДЕН НАСТАВНИК ВО НАСТАВНО-СТРУЧНО ЗВАЊЕ
ВИШ ЛЕКТОР ЗА НАСТАВНО-НАУЧНАТА ОБЛАСТ ТУРКОЛОГИЈА
НА ФИЛОЛОШКИОТ ФАКУЛТЕТ ПРИ УНИВЕРЗИТЕТОТ
„ГОЦЕ ДЕЛЧЕВ“ ВО ШТИП

Со Одлука бр. 1902-120/5 донесена на 268. седница на Наставно-научниот совет на Филолошкиот факултет, одржана на 22.5.2023 година, определени сме за членови на Рецензентска комисија за избор на еден наставник во наставно-стручно звање *виш лектор* за наставно-научната област *туркологија* на Филолошкиот факултет при Универзитетот „Гоце Делчев“ во Штип во следниот состав:

1. проф. д-р Махмут Челик (област туркологија), редовен професор на Филолошки факултет при Универзитет „Гоце Делчев“ во Штип – **претседател**;
2. проф. д-р Марија Леонтиќ (област туркологија), редовен професор на Филолошки факултет при Универзитет „Гоце Делчев“ во Штип – **член**;
3. доц. д-р Рефиде Шаини (област туркологија), доцент на Факултетот за образовни науки при Меѓународниот балкански универзитет во Скопје – **член**.

Конкурсот за овој избор беше објавен во весниците „Слободен печат“ и „Коха“ од 28.4.2023 година и во предвидениот рок се пријави:

1. Ивана Котева, лектор за наставно-научната област туркологија на Групата за турски јазик и книжевност при Филолошкиот факултет, Универзитет „Гоце Делчев“ во Штип, Р Македонија.

Врз основа на приложената документација од кандидатите, чест ни е на Наставно-научниот совет на Филолошкиот факултет да му го поднесеме следниов:

ИЗВЕШТАЈ

Биографски податоци

Кандидатката м-р Ивана Котева е родена на 3.10.1985 година во Кочани. Средно образование завршува во стручното медицинско училиште „Јане Сандански“ во Штип. Во 2016 година завршува додипломски студии на Филолошкиот факултет при Универзитет „Гоце Делчев“ во Штип, на Групата за турски јазик и книжевност, отсек – преведување и толкување, со просек 9.82 и се стекнува со стручен назив дипломиран филолог – преведувач и толкувач по турски јазик. Своето понатамошно усовршување го продолжува на постдипломски студии на Групата за турски јазик и книжевност на Филолошкиот факултет при Универзитет „Гоце Делчев“ во Штип од областа турска книжевност. По положувањето на сите испити предвидени со програмата за постдипломски студии, со просечна оценка 9.42, во 2018 година успешно го одбранува магистерскиот труд

со наслов: „Поетското творештво на Илхами Емин објавено на македонски јазик“ и се стекнува со академски назив магистер по филолошки науки од областа турска книжевност. Од академската 2021/2022 год е запишана на докторски студии на Меѓународниот балкански универзитет во Скопје, на Факултетот за образовни науки на Катедрата за турски јазик и книжевност и работи на докторската дисертација со тема: „Хуманистичките аспекти во македонскиот роман со теми од османлискиот период“.

Законски услови кои треба да ги исполнува кандидатот за избор во звање виш лектор

1. М-р Ивана Котева има завршено прв и втор циклус студии во областа во која се бира – наставник во наставно-стручно звање *виш лектор* за научната област *туркологија* на Филолошкиот факултет при Универзитет „Гоце Делчев“ во Штип.

2. Ги завршува студиите од прв и втор циклус со просек од најмалку 8 (просечна вредност – нејзиниот просек на оцените од прв циклус студии е 9.82, а од втор циклус студии 9.42).

3. Има објавено научни и стручни трудови во областа во која се избира (подолу следи нивна евалуација).

Бр.	Автор	Наслов на трудот	Списание	Години на излегување на списанието
1	Челик, М., Котева, И.	<i>Историски развој децје књижевности у Турској</i>	Зборник радова / Васпитач у 21. веку	од 2020
2	Şaini, R., Koteva, İ.	<i>Kuzey Makedonya Türk Çocuk Edebiyatı Dergisi "Tomircuk"</i>	IV. Uluslararası Türklerin Dünyası Sosyal Bilimler Sempozyumu	од 2020
3	Koteva, İ., Şaini, R.	<i>Radoviş Yöresi Halk Masalları</i>	IV. Uluslararası Türklerin Dünyası Sosyal Bilimler Sempozyumu	од 2020
4	Челик, М., Котева, И.	<i>Мистичните патеки на Мевалана и Јунус Емре</i>	Печатница 2-ри Август	од 2020
5	Котева, И., Челик, М.	<i>Анализа на песната „Тешкото“ од Блаже Конески</i>	Зборник на трудови / ПАЛИМПСЕСТ	Од 2021
6	Котева, И., Челик, М.	<i>Весници и списанија на турски јазик од македонското поднебје</i>	Зборник на трудови / ФИЛКО	од 2021
7	Kuzmanovska, D., Koceva, V., Vitanova- Ringaceva, A., Kirova, S., Ivanova, B., Koteva, I., Todorova, M.	<i>Perception of women in society given through proverbs and sayings</i>	Edulearn22 Proceedings	од 2022

4. Показува способност за наставна работа, владее со проблемите на својата дисциплина и има практично искуство во наставната работа.

Кандидатот м-р Ивана Котева има завршено втор циклус студии од научната област турска книжевност. Има работно искуство во наставно-образовната дејност и успешно владее со проблемите на својата дисциплина, што значи дека ги исполнува законските услови за избор во звање виш лектор.

Наставно-образовна и научноистражувачка дејност

Од февруари 2018 г. до ноември 2019 г. работи како волонтер на Групата за турски јазик и книжевност на Филолошкиот факултет при Универзитет „Гоце Делчев“ – Штип. Од ноември 2019 г. работи како лектор во наставно-научната област туркологија во рамките на Филолошкиот факултет при Универзитетот „Гоце Делчев“ во Штип.

Во рамките на наставно-образовната дејност на Филолошкиот факултет кандидатката се покажа како сериозен педагошки работник кој поседува солидни вештини на комуникација, како и способност за организирање и имплементирање на сите задачи и задолженија.

Кандидатката беше ангажирана на Катедрата за турски јазик и книжевност за изведување лекторска настава по следните предмети:

Зимски семестар во 2019/2020 година:

1. Современ турски јазик 1 (предавања и вежби);
2. Современ турски јазик 3 (предавања и вежби);
3. Современ турски јазик 5 (предавања).

Летен семестар 2019/2020 година:

1. Современ турски јазик 2 (предавања и вежби);
2. Современ турски јазик 4 (предавања и вежби);
3. Современ турски јазик 6 (предавања).

Зимски семестар во 2020/2021 година:

1. Современ турски јазик 1 (предавања и вежби);
2. Современ турски јазик 3 (предавања и вежби);
3. Фонетика и фонологија на современиот турски јазик 1 (вежби).

Летен семестар 2020/2021 година:

1. Современ турски јазик 2 (предавања и вежби);
2. Современ турски јазик 4 (предавања и вежби);
3. Современ турски јазик 6 (предавања).

Зимски семестар во 2021/2022 година:

1. Современ турски јазик 1 (предавања и вежби);
2. Современ турски јазик 3 (предавања и вежби).

Летен семестар 2021/2022 година:

1. Современ турски јазик 2 (предавања и вежби);
2. Современ турски јазик 4 (предавања и вежби).

Зимски семестар во 2022/2023 година:

1. Современ турски јазик 1 (предавања и вежби);
2. Современ турски јазик 3 (предавања и вежби).

Летен семестар 2022/2023 година:

1. Современ турски јазик 2 (предавања и вежби);
2. Современ турски јазик 4 (предавања и вежби).

Покрај наведените обврски, таа ги извршува одговорно и совесно и сите други задачи за потребите на Катедрата за турски јазик и книжевност, Факултетот и Универзитетот.

Заедно со проф. д-р Махмут Челик ја издадоа книгата „Мистичните патеки на Мевлана и Јунус Емре“ која за студентите со немајчин турски јазик на Групата за турски јазик и книжевност претставува помошен учебник за предметот Стара турска книжевност.

М-р Ивана Котева важи и за активен истражувач, а доказ за тоа се нејзините досегашни учества на повеќе национални и меѓународни научни собири, нејзините објавени трудови во национални и меѓународни зборници и сл.

Во продолжение следуваат насловите на објавените трудови со научната евалуација за целиот период до изборот на кандидатката м-р Ивана Котева во наставно-стручно звање *виш лектор*:

1. Челик, М., Котева, И. (2020). *Историски развој дечје књижевности у Турској*. Зборник радова / Васпитач у 21. веку. ISBN 978-86-7746-798-2 стр.372-376

Во овој труд е направен развоен преглед на детската книжевност во Р Турција. Тргувајќи од фактот дека детската книжевност ги опфаќа делата наменети за децата, се вели дека првите примери на оваа литература во светот потекнуваат од усната традиција, а тоа се брзозборките, приспивните песни, поезијата, приказните, еповите и др. Во Р Турција се до Републиканскиот период речиси и да немало дела кои и припаѓаат на детската книжевност. Првите дела всушност се преводи од француски на турски јазик. Во Вториот уставен период се појавуваат повеќе автори кои почнуваат да творат дела наменети за децата, но најплодните години за оваа книжевност на територијата на Р. Турција се 1970-тите години и оттогаш па наваму е создаден богат книжевен опус кој може да се пофали со извонредна содржина, стил и јазик.

2. Şaini, R., Koteva, İ. (2020). *Kuzey Makedonya Türk Çocuk Edebiyatı Dergisi „Tomurcuk“*. IV. Uluslararası Türklerin Dünyası Sosyal Bilimler Sempozyumu s. 867-872

Турското списание за деца „Томурџук“ во Р Северна Македонија има големо влијание врз развојот на детската и воопшто на целата турска литература на овие простори. Ова списание на Турците во Р Македонија излегуваше од 1957 до 2004 година. Во списанието, наменето за најмалата читателска публика, им е отстапено место на многу писатели и поети кои пишуваа на полето на образовнието, културата, книжевноста и историјата.

3. Koteva, İ., Şaini, R. (2020). *Radoviş Yöresi Halk Masalları*. IV. Uluslararası Türklerin Dünyası Sosyal Bilimler Sempozyumu s. 867–872

Во овој труд се запишани 5 народни приказни од усната традиција на Турците кои живеат во Општина Конче – Радовиш. За жал, голем број од овие народни приказни веќе заминале во заборав. Целта на овој труд е да се соберат и повторно да се оживеат приказните од овој регион, односно да не дозволиме да се заборава дијалектот на кој се раскажуваат овие приказни, какви зборови се употребувале и каков вид на приказни се раскажувале во тој период. Приказните приложени во овој труд се одличен пример за убаво, чесно и толерантно однесување во животот.

4. Челик, М., Котева, И. (2020). *Мистичните патеки на Мевлана и Јунус Емре*. Штип: Печатница 2 Август.

Книгата претставува помошен учебник за предметот „Стара турска книжевност“ за студентите со немајчин турски јазик. Останантите читатели, пак, ги запознава со корените на турската литература и нејзините големи претставници – Мевлана Џелаледин Руми и Јунус Емре. Во неа се искажува важноста на овие големи филозофи и мистични лиричари со кои турската литература и култура се гордее.

5. Котева, И., Челик, М. (2021). *Анализа на песната „Тешкото“ од Блаже Конески*. Меѓународно списание Палимпсест бр. 12,117–124.

Антологиската песна „Тешкото“ од истакнатиот македонски поет Блаже Конески ја оживува историјата и традицијата на Македонија. Анализирајќи ја песната во овој труд се дојде до заклучок дека преку тешкото оро поетот на симболичен начин ги прикажува вековните страдања и измачувања на македонскиот народ, но и неговата бунтовност и стремеж за слобода. Огорчениот народ го поведува бунтовничкото оро што ја означува слободата и светлата иднина.

6. Котева, И., Челик, М. (2021). *Весници и списанија на турски јазик од македонското поднебје*. Зборник на трудови / ФИЛКО.

Во овој труд се резимирани резултатите од истражувањето за списанијата издадени на турски јазик во Р Македонија, како и нивното влијание врз развојот на турската книжевност на овие простори. Почетоците на турската книжевност во Македонија датираат од османлискиот период, но од тој период, па с до 1944 год. заедно со списанието „Бирлик“ како еден систем, во оваа книжевност се забележува посебен развој. Во трудот се застапени сите списанија кои се дел од основањето и развојот на турската книжевност во Македонија.

7. Kuzmanovska, D., Koceva, V., Vitanova-Ringaceva, A., Kirova, S., Ivanova, B., Koteva, I., Todorova, M. (2022). *Perception of women in society given through proverbs and sayings*. Edulearn22 Proceedings. ISBN: 978-84-09-42484-9 pp.5345-5349

Во овој труд е прикажана перцепцијата на жената во општеството преку поговорки и изреки. Во истражувањето учествуваа студенти од трета и четврта година на Катедрите за македонски, германски, англиски, италијански и турски јазик, како и студентите од курсот по шпански јазик при Филолошки факултет на Универзитетот „Гоце Делчев“ во Штип. Нивната задача беше да соберат 50 поговорки и изреки од споменатите јазици, а потоа со нивните професори ментори да ги пронајдат еквивалентите во македонскиот јазик. Преку нив жената е прикажана во позитивен и негативен контекст.

Сите овие активности укажуваат на успешноста на кандидатката Ивана Котева во наставно-педагошката и научно-истражувачката дејност.

Стручно-апликативна и организациско-развојна дејност

Кандидатката активно учествува во низа стручно-апликативни и организациски активности на Групата за турски јазик и книжевност и на Филолошкиот факултет.

Учествува во организирање на различни вебинари и работилници.

Како помошник преведувач членува во Комисијата за испити за македонски јазик за странци при Институтот за јазици.

Исто така е и тестатор за познавање на турскиот јазик при Институтот за јазици.

Како преведувач од македонски на турски јазик и обратно учествува во активности за потребите на Центарот за односи со јавноста при Универзитетот „Гоце Делчев“ во Штип.

ЗАКЛУЧОК И ПРЕДЛОГ

Врз основа на целокупната досегашна активност која е изнесена во овој реферат, Рецензентската комисија констатира дека кандидатката м-р Ивана Котева поседува квалитети и способности во наставно-образовната и научно-истражувачката дејност и покажува темелна посветеност и залагање во извршувањето на работните и професионалните обврски.

Поради тоа, Рецензентската комисија со особено задоволство му предлага на Наставно-научниот совет на Филолошки факултет при Универзитет „Гоце Делчев“ во Штип да го усвои овој извештај и да ја избере кандидатката м-р Ивана Котева во звањето *виш лектор* за научната област туркологија на Филолошки факултет при Универзитет „Гоце Делчев“ во Штип.

РЕЦЕНЗЕНТСКА КОМИСИЈА

проф. д-р Махмут Челик, редовен професор, претседател, с.р.

проф. д-р Марија Леонтиќ, редовен професор, член, с.р.

доц. д-р Рефиде Шаини, доцент, член, с.р.